

کەمته‌رخه‌می کردنی هەندیک خەلک لە ئىحرام كردن له‌کاتى تىپه‌ر بۇونىان به ميقات
تهاون بعض الناس في الإحرام عند مروره على الميقات

<كوردي>

دهسته‌ی بهشى زمانى كوردى مالپه‌رى ئىسلام ھاوس
فريق القسم الكردي بموقع إسلام ھاوس

٤٠٩

پىداچونه‌وهى: پشتىوان سابير عەزىز

مراجعة: بشتىوان صابر عەزىز

که مته رخه‌می کردنی ههندیک خه لک له ئیحرام کردن له کاتی تیپه‌ر بیوئینان به میقات

ئەم پرسیاره ئاراسته‌ی مالپه‌ری ئیسلام ھاوس کراوه :

پرسیار : ئایا ئەو کەسانەی کە بە فرۆکە سەفەر دەکەن بۆ بەجیهینانی فەریزەی حەج، دەتوانن له فرۆکەخانەی شارى (جەدە) ئیحرام بکەن ؟ ئەگەر دروست نىيە ئەی دەبىت چى بکەن ؟

وەلام : سوپاس وستايىش بۆ خواى گەورە ومىھەرەبان و دروود و صەلات و سەلام لەسەر پىشەوابى مرۆقايەتى محمدى پىغەمبەرى ئیسلام و ئال وبەيت و ھاوهەل و شوئىنكەوتوانى ھەتا ھەتايە .

بەداخەوه ههندیک له حاجيان کە بە فرۆکە گەشت دەکەن بۆ بەجیهینانی فەریزەی حەج کە مته رخه‌می دەکەن له ئیحرام کردن و گۆيى بىن نادەن و لە (میقات) تیپه‌ر دەکەن و ئیحرام ناكەن و نىيەتى ئیحرام ناهىيىن ھەتا ئەو کاتەی دەگەنە فرۆکەخانەی شارى (جەدە)، بۆيە ئەم کارە كارىكى ھەلەيە و دەبىت برايانى حاجيمان زۆر جىڭايى گرنگى پىدانىيان بىت .

بۆيە دەبىت ئەو کەسەی کە بە فرۆکە گەشت دەکات بۆ بەجیهینانی حەج دەبىت له وولاتى خۆى پىش ئەوهى سوارى فرۆکەكەي بىت سوننەتەكانى ئیحرامى ھەمووى جى بەجي كرد بىت له نىنۇك كردن و لاپىدى مۇوى لاشەى و بۇنى خوش لەخۆدان، پاشان دەرەدامانەكەي لە دامىنى بئالىنىت و پشتەمالەكەي بىت سەر پىشىدا دەواتر سوارى فرۆکە بىت، لەم حالەتەدا ئەو کەسە بە دلۇ دەرەون و جەستە ئاماھەيە بۆ ئەوهى بگاتە ئاستى (میقات) ئەو جىڭايەي کە نابىت حاجى و عومرەكاران بەبى نىيەتھىنانى ئیحرام تیپه‌ر بىن لىيۆھى، بۆيە پىش ئەوهى بگەنە ئەو ئاستە تاقمى فرۆکەوانەكان حاجيان ئاگادار دەكەنەوه کە ئاماھەن بۆ نىيەتھىنانى حەج يان عومرە، ئەم نىيەتھىنانەيش يەكەم روکنە له روکنەكانى حەج، کە حەج كردن بەبى ئەو نىيەتھىنانە بەتالە، بۆيە نابىت حاجى لە (میقات) تیپه‌ر بکات بەبى نىيەتھىنانى ئیحرام، بۆيە کە گەيشتنە ئاستى (میقات)

له ئاسمان ده بیت مامۆستایانی و مورشیدانی دینی حاجیان ئاگادر بکەنەوە بۆ نیه‌تهنیان ئەویش
بەهوتنى (لبيك اللهم عمرة متمتعا إلى الحج) چونکە زورینەی حاجیان حەجى (تەمتوع) ئەنجام
دهدن، بەهوتن و نیه‌تهنیان ئیحرام، ئیتر لەوە دوا حاجیان دەکەونە ئیحرامەوە و کۆمەلیک شتیان
لەسەر حەرام ویاساغ ده بیت کە نابیت نزیک بکەنەوە لیی .

بەلام ئەو کەسەی کە نیه‌تى حەجه‌کەی نەھینیت تا ئەگاتە فرۆکەخانەی شارى (جەدە) ئەوجا
نیه‌ت بەھینیت و ئیحرام بکات، ده بیت بگەریتەوە بۆ (میقات) و لەوئ نیه‌تى حەجه‌کەی يان
عومرەکەی بەھینیت، وە ئەگەر ھاتوو نەگەرایەوە و ھەر لە فرۆکەخانە نیه‌تى ھینا و لەوئ ئیحرامى
بەست، واجبه لەسەرى (فدية) يەك بادات کە بريتىه لە سەر بېرىنى ئازەلیک ...

لەم باره يەشەوە شیخ عبد العزیز بن باز (رەحمەتى خواى لى بیت) ووتويەتى : "القادم عن طريق
الجوأو البحر يحرم إذا حاذى الميقات مثل صاحب البر إذا حاذى الميقات أحرم في الجو أو في البحر
أو قبله بيسير حتى يحتاط لسرعة الطائرة أو سرعة السفينة أو الباخرة ، فإذا تجاوز من أراد الحج أو
العمرة الميقات ولم يرجع إليه وأحرم من مكانه فعليه فدية يذبحها في مكة ويطعمها كلها للفقراء" .

واتا : ئەو کەسەی بە ریگای ئاسمانى يان بە ریگای دەريا دیت بۆ حەج يان بۇعومرە، کاتىك
گەيشتە ئاستى (میقات) ده بیت وەك ئەو کەسەی کە بە ووشکانى دیت بۆ حەج وعومرە کە چۆن لە (
ميقات) ئیحرام دەکات و نیه‌تى ئیحرام دەھینیت، ده بیت ئەویش ھەر لە ئاسمان يان لەناو دەريا
کاتىك گەيشتە ئاستى (میقات) نیه‌تى ئیحرام بەھینیت ، يان كەمیك پیش ئەوھى بگاتە ئاستى (
ميقات) وەك ئیحتیاط ئیحرام بکات، ئەویش لەبەر ئەوھى فرۆکە وکەشتى بە خىرای تىپەر دەکەن و
دەرۇن، جا ئەو کەسەی کە دەيەۋىت حەج يان عومرە بکات، بەلام لە (میقات) تىپەری كرد، ئەوھە
ده بیت بگەریتەوە بۇی و لەوئ نیه‌ت بەھینیت و ئیحرامەکەی ببەستىت، بەلام ئەگەر نەگەرایەوە و
ھەر لەو جىگايە نیه‌تى ھینا و ئیحرامى بەست، ده بیت فدييەيەك بادات کە بريتىه لە سەر بېرىنى
كاوريك يان بىزنىك و دابەشى بکات بەسەر ھەزارانى شارى مەككەدا ...

وەك تىبىنېيەك ده بیت ئەوھ بىانىن مەبەست لە روكنى ئیحرام لە حەجا لە خۇ ئالاندى ئەو دوو
پارچە خاولىيە سپىيە نىيە، بەلکو مەبەست لەو روكنەي حەج نیه‌ت ھینانە بۆ حەج يان عومرە، يان

حەج وعومرە بەيەكەوە، بەلام دەبېت ئەوهش بزانىن داکەندى جلوبەرگ و لەخۆ ئالاندى ئەو دوو
پارچە خاولىيە سېپىيە، يەكىكە لە واجبەكانى ناو ئىحرام،،،
خواى گەورەش زاناترە ..

